

Петнадесета Международна олимпиада по лингвистика

Дъблин (Ирландия), 31 юли – 4 август 2017 г.

Задачи за индивидуалното състезание

Правила за оформяне на решенията на задачите

Не преписвайте условията. Решавайте всяка задача на отделен лист (или листове). На всеки лист пишете номера на решаваната задача, номера на мястото си и фамилното си име. Иначе работата Ви може да не бъде оценена по достойнство.

Обосновавайте получените отговори. Отговор, даден без всякакво обяснение, макар и да е съвсем верен, се оценява ниско.

Задача № 1 (20 точки). Дадени са аритметични равенства на езика биром:

1. $tùgùn^2 + t\grave{a}t + n\grave{a}\grave{a}s = b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}b\grave{a} n\grave{a} v\grave{e} r\grave{w}\grave{i}t$
2. $t\grave{a}t n\grave{a}\grave{a}s = b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}t\grave{i}m\grave{i}n n\grave{a} v\grave{e} j\grave{a}\grave{a}t\grave{a}t$
3. $t\grave{a}\grave{a}m\grave{a}^2 + j\grave{a}\grave{a}t\grave{a}t + g\grave{w}\grave{i}n\grave{i}\eta = b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}n\grave{a}\grave{a}s n\grave{a} v\grave{e} j\grave{a}\grave{a}g\grave{w}\grave{i}n\grave{i}\eta$
4. $j\grave{a}\grave{a}t\grave{a}t g\grave{w}\grave{i}n\grave{i}\eta = j\grave{a}\grave{a}t\grave{a}t$
5. $r\grave{w}\grave{i}t^2 + b\grave{a} + t\grave{u}g\grave{u}n = b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}t\grave{u}g\grave{u}n n\grave{a} v\grave{e} j\grave{a}\grave{a}g\grave{w}\grave{i}n\grave{i}\eta$
6. $b\grave{a} t\grave{u}g\grave{u}n = b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}b\grave{a} n\grave{a} v\grave{e} r\grave{w}\grave{i}t$
7. $j\grave{a}\grave{a}t\grave{a}t^2 + n\grave{a}\grave{a}s + t\grave{a}t = b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}t\grave{a}\grave{a}m\grave{a} n\grave{a} v\grave{e} n\grave{a}\grave{a}s$
8. $n\grave{a}\grave{a}s t\grave{a}t = b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}t\grave{u}g\grave{u}n n\grave{a} v\grave{e} n\grave{a}\grave{a}s$
9. $k\grave{u}r\grave{u} n\grave{a} v\grave{e} n\grave{a}\grave{a}s + k\grave{u}r\grave{u} n\grave{a} v\grave{e} j\grave{a}\grave{a}t\grave{a}t = k\grave{u}r\grave{u} n\grave{a} v\grave{e} t\grave{i}i\grave{m}\grave{i}n + b\grave{a} + k\grave{u}r\grave{u} n\grave{a} v\grave{e} t\grave{u}g\grave{u}n$

Всички числа в тази задача са по-големи от 0 и по-малки от 125.

- (a) Напишете равенствата (1–9) с цифри.
- (b) Напишете числата $b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}t\grave{a}t$, $j\grave{a}\grave{a}g\grave{w}\grave{i}n\grave{i}\eta$, $k\grave{u}r\grave{u}$ и равенствата (A) и (B) с цифри.
- A. $b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} j\grave{a}\grave{a}b\grave{i}t\grave{a}t - t\grave{a}t - k\grave{u}r\grave{u} n\grave{a} g\grave{w}\grave{e} g\grave{w}\grave{i}n\grave{i}\eta = b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}t\grave{a}\grave{a}m\grave{a} n\grave{a} v\grave{e} r\grave{w}\grave{i}t$
- B. $b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}n\grave{a}\grave{a}s n\grave{a} g\grave{w}\grave{e} g\grave{w}\grave{i}n\grave{i}\eta - k\grave{u}r\grave{u} n\grave{a} v\grave{e} b\grave{a} - k\grave{u}r\grave{u} n\grave{a} v\grave{e} t\grave{a}t = k\grave{u}r\grave{u} n\grave{a} v\grave{e} r\grave{w}\grave{i}t$
- (c) Напишете на биром: 6, 22, 97, 120.

⚠ Езикът биром е от групата плато на бенуе-конгоанския клон на атлантическо-конгоанското семейство. Говори се от около 1 000 000 души в Нигерия.

ε е гласен звук. η и ∫ са съгласни звукове. Удвояването на гласна означава дължина. Знаците ´, ¨ и ` означават съответно висок, среден и нисък тон.

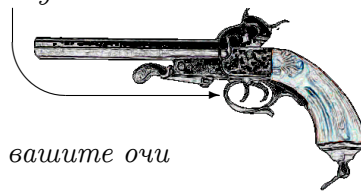
$$a^k = \underbrace{a \times a \times \dots \times a}_{k \text{ пъти}}; a^1 = a.$$

—Милена Венева

Задача № 2 (20 точки). Дадени са думи и словосъчетания на езика абуи и българските им преводи в случаен ред:

1. abang
2. atáng heya
3. bataa hawata
4. dekafi
5. ebataa hatáng
6. ekuda hawata
7. falepak hawei
8. hatáng hamin
9. helui
10. maama hefalepak
11. napong
12. rièng
13. ritama
14. riya hatáng
15. tama habang
16. tamin
17. tefe hawei

- a. неговият край на пръст
- b. твоят клон
- c. моето лице
- d. своето възже
- e. твоето рамо
- f. ръката на вашата майка
- g. ушите на нашите свине
(ухото на свинята на всеки от нас)
- h. пистолетът на бащата
- i. шията на твой кон
- j. спусък

- k. вашите очи
- l. нашите носове
(носът на всеки от нас)
- m. неговият нож
- n. морски бряг
- o. горната част на дърво
- p. твоят палец
- q. вашето море

(a) Определете верните съответствия.

(b) Преведете на български: 1. amin; 2. deya hebataa.

(c) Преведете на абуи:

1. свиня
2. вашият нож
3. бащата на твоята майка
4. лицето на моя баща
5. своето ухо
6. моето море

⚠ Езикът абуи е от тиморо-алоро-пантарското семейство. Говори се от около 16 000 души в Индонезия.

Знаците ´ и ` бележат тонове.

—Алексей Пегушев

Задача № 3 (20 точки). Дадени са изречения на езика кимбунду и българските им преводи:

1. **ngámónà dìhónzò mùdìlóngà**
Видях банана в чинията.
2. **àlózí ásángá djálà mùdikúngù**
Магьосниците срещнаха мъжа в пещерата.
3. **ngádjà dìhónzó djámì**
Изядох банана си.
4. **mùdjúlù mwálà zìtéténbwà**
Има звезди на небето.
5. **dìkámhá djámí djáfíkà nì djákínà**
Приятелят ми пях и танцува.
6. **ngámónà dìkúngú djámí**
Видях ли пещерата си?
7. **ngámóná málà mùkítándà**
Видях мъжете на площада.
8. **ngásángá mùlózí mwámì mùlwándà**
Срещнах магьосника си в Луанда.
9. **mùkítándà mwálá djálá djámì**
Мъжът ми е на площада.
10. **mùdikúngù ngámónà màkòlóm bólo**
Видях ли петлите в пещерата?
11. **àtú ádjà dìhónzò mùlwándá**
Изядоха ми хората банана в Луанда?

(a) Преведете на български (едно от изреченията е много подобно по значение на едно от дадените по-горе изречения):

12. **mùlózí mwámónà zìtéténbwá**
13. **zìtéténbwá zjálà mùdjúlù**
14. **ngákínà**
15. **djálá djámónà màhónzò mùlwándá**

(b) Преведете на кимбунду (едно от изреченията може да има повече от един превод):

16. *Пях ли?*
17. *Човекът срещна магьосника и приятеля на площада.*
18. *Мъжът ми видя пещерата.*
19. *Има магьосници в Луанда.*

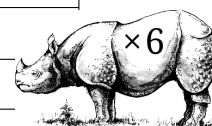
⚠ Езикът кимбунду (северен мбунду) е от групата банту на бенуе-конгоанския клон на атлантическо-конгоанското семейство. Говори се от около 50 000 души в Ангола.

w = y в уиски. j = ÿ. ſ и z са съгласни звукове. Знаците ´ и ` означават съответно висок и нисък тон.

—Бруно Л’Асторина

Задача № 4 (20 точки). Дадени са словосъчетания на езика лавен, записани с писмеността кхом и с фонетична транскрипция, и българските им преводи:

1	𑌒𑌆𑌃𑌆𑌆𑌆	praj trie	будя жената
2	𑌆𑌆𑌆𑌆𑌆	ca:k caj	от душа/сърце
3	?	taw bæ:	виждам сала
4	𑌆𑌆𑌆𑌆𑌆	kriət blaw	драскам бедрото
5		plaj priət	банан
6	?	?	три банана
7	𑌆𑌆𑌆𑌆𑌆𑌆𑌆	?	шест носорога
8	𑌆𑌆𑌆𑌆𑌆	?	четири китки банани
9	𑌆𑌆𑌆𑌆𑌆	?	?
10	?	cie pɬ la:	седем листа хартия
11	𑌆𑌆𑌆𑌆𑌆	?	патладжаново листо
12		?	два патладжана
13	𑌆𑌆𑌆𑌆𑌆𑌆𑌆𑌆	plaj hnat pɬ plaj	седем ананаса
14	𑌆𑌆𑌆𑌆𑌆𑌆	kruat pɛ: to:	три пчели
15		la: priət traw la:	?
16	?	kə:r bæ:r to:	два гълъба
17		bla:k puan ka:	четири шарана 4 ×
18	𑌆𑌆𑌆𑌆𑌆𑌆	piet traw pla:	шест ножа
19	𑌆𑌆𑌆𑌆𑌆	bə:r ka:	?
20	𑌆𑌆𑌆𑌆𑌆	?	четири остриета

Запълнете полетата с въпросителните (няма нужда да запълвате засенчените).

⚠ Езикът лавен (джру) е от австроазиатското семейство. Говори се от около 28 000 души в Лаос. Писмеността кхом е била използвана за този език от 1924 до 1936 г.

—Ли Тхехун

Задача № 5 (20 точки). Дадени са думи на езика мадак и българските им преводи:

lavatbungmenemen	<i>целият свят</i>	loxongkao	<i>горещ въглен</i>
laxangkatli	<i>много очи</i>	loxontaamang	<i>част от градина</i>
laxanoos	<i>много лози</i>	lualeng	<i>два дни</i>
laxao	<i>огън</i>	lubungtadi	<i>група мъже</i>
lemparoos	<i>големи лози</i>	luneton	<i>двама братя; две сестри</i>
lengkompixan	<i>песни</i>	lurubuno	<i>внук</i>
levempeve	<i>сърца</i>	luuna	<i>дърво</i>
levenaleng	<i>дни</i>	luvanga	<i>две неща</i>
levengkot	<i>места</i>	luvatpeve	<i>две големи сърца</i>
levenmenemen	<i>села</i>	luvutneton	<i>братя; сестри</i>
livixan	<i>пеење</i>	luvuttadi	<i>мъже</i>
loroonan	<i>дух</i>	luxavus	<i>двама бели мъже</i>

(a) Дайте буквален превод на думата **lavatbungmenemen**.

(b) Преведете на български:

(c) Преведете на мадак:

1. **laradi**

8. *сърце*

2. **lavatkonuna**

9. *градини*

3. **laxantoonan**

10. *много неща*

4. **levengkatli**

11. *внуци*

5. **loxot**

12. *две части от ден (два момента)*

6. **lubungkavus**

13. *клони*

7. **luvaroos**

14. *големи клони*

⚠ Езикът мадак е от мезомеланезийската група на малайско-полинезийския клон на австронезийското семейство. Говори се от около 3 000 души в Папуа Нова Гвинея (Нова Ирландия).

ng = *n* в думата *гонг*. **x** = *x* в *бих го*.

—Иван Держански

Редактори: Божидар Божанов, Милена Венева, Дмитрий Герасимов,
Ксения Гилярова, Станислав Гуревич, Иван Держански (техн. ред.),
Хю Добс (отг. ред.), Борис Иомдин, Бруно Л'Асторина, Ли Тхехун, Данило Мисак,
Мийна Норвик, Алексей Пегушев, Александър Пиперски, Мария Рубинщайн,
Даниел Рущки, Артур Семенюк, Павел Софрониев, Габриела Хладник, Цао Цитун,
Чхве Чонён.

Български текст: Милена Венева, Иван Держански.

Наслука!